

Hey Gidinin Efesi

— S.Karagöz · 19 Haziran 2019

YAZMAYA DEVAM

" 03.15" İSİMLİ ROMANIM BİTMEK ÜZERE.

KISACIK BİR BÖLÜM, YORUMLARINIZI MERAK EDİYORUM.

Çayımı içtikten sonra toparlanıp, çıktım. Arabanın başına geldiğimde, Tayfun'un masum gibi görünen, o cin gözleriyle bana baktığını gördüm.

Aslında en sevdiğim, en çalışkan satıcılarımdan biriydi ama arada şımarıklığın dozunu kaçırıyordu.

-Müdürüm, ben de seninle gelebilir miyim?

-Elbette.

-Çok teşekkür ederim.

Sevinçle yan tarafa oturdu ve sohbet ede ede Nazilli'ye vardık.

-Müdürüm hadi sana Sümer Parkta çay ısmarlayayım.

-Bak baakk... İşten kaytarıyorsun ha?

-Yok ya Eczacı Hanım, dilim damağım kurudu valla.

-Tamam, ama bugün kotayı dolduracağına söz ver.

-Söz veriyorum Müdürüm, valla söz...

-Hadi o zaman, yarım saat zamanımız var ona göre.

Çok hoşuna gitmişti. Kedi gibi sırnaşıyor, beni güldürmeye çalışıyordu.

Parkta otururken, Nazilli'de geçen çocukluğunu anlattı uzun uzun. Babası Sümer Basma Fabrikasında çalışıyormuş.

Sümer Basma Fabrikası Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk fabrikası ve Atatürk buraya geldiğinde 'Nazilli istikbalde vilayet olacaktır' demiş. Onun yerine Aydın il yapınca, iki şehir sanki birbirinin rakibi durumuna düşmüş.

Tayfun konuyu uzattıkça uzatıyordu.

-Yeter ama mesai saatindeyiz. Hadi bakalım. Yarım saat doldu, kalkıyoruz.

-Müdürüm, bir teklifte bulunabilir miyim?

Kızamıyordum, o da bunun farkındaydı. Beni yakalamışken koparabildiğini almaya kararlıydı.

-Bugün beraber gezelim n'olur. Yahu tek başıma olunca sipariş alamıyorum, sen yanımda olursan havam olur. Belki sipariş alırım ha? Hem bak kampanya kotam dolmayacak, çoluk çocuk evde ekmek bekliyor.

Bunları söylerken bir yandan da gülüyordu.

-İki gözüm çıksın doğru söylüyorum Müdürüm, gel beni kırma.

-Yalaka ne olacak.

-Bana böyle söyleyemezsin! Bir kere ben, Demirci Efe'nin torunuyum.

-Ne olmuş yani?

-Müdürüm bak, Ben yürüğüm ve aynı zamanda Efeyim. Yörüklerin ayanları çabuk kabarrır. Dedem

rahmetli de öyle olduğu için dağlara çıkmış zaten.

-Eşkiya yani. Aman aman, çok korktum.

Şaka yapıyordum ve O bunun farkındaydı, güldü.

-Haklısın, 'Efeyim' diyen birçok eşkiya var, ama benim büyük dedem öyle bir adam değilmiş. Kurtuluş savaşında Yunan'ın karşısına dikilip, Aydın'ın savunmasında çok önemli rol oynamış. Bir yığın Zeybekleri, kızanları varmış.

-Zeybek, kızan ne oğlum?

-Müdürüm Efenin en yakınındakilere, yani yetişkin yardımcılara zeybek, diğer çömez elemanlara da kızan denir. Dedemin kıyafetleri hala duruyor biliyor musun? Onları özenle saklıyoruz. Görmen lazım, öyle güzel ki! Arada giyiyorum ve harbiden çok yakışıyor bana. Yemin ederim bak. Dur, sana anlatayım.

-Tayfun yeter! Öğlen oldu, hadi kalkıyoruz.

-Ölümü gör ne olur! İçimden geldi, hem sen bunları bilmiyorsun. Bir Aydınli olarak ve Aydın bir insan olarak mutlaka öğrenmen gereken şeyler anlatacağım sana. Kısa kısa, birer cümle.

Tayfun'a üç kuruş verdim konuşturdum, beş kuruş verdim susmuyordu.

Mecburen dinlemeye devam ettim.

-Bak şimdi Eczacı Hanım, kafadan başlayalım: O kafadaki fes var ya fes, ani bir baskında bir darbe alınırsa, beyne bir şey olmasın diye kalın keçeden yapılmış. Üzerindeki oyalar doğayı ve dağdaki çiçekleri simgeliyor.

Tayfun heyecanlı heyecanlı anlatıyor, bir yandan da elleriyle daha iyi anlamam için tarif ediyordu.

-Şimdi gelelim fesin üstündeki kaytandan yapılan püsküle.

Dayanamadım, bastım kahkahayı.

-Kaytan bıyıktan mı yapılıyor yani?

-Çok cahilsin be Eczacı Hanım! Kaytan bir çeşit ip, ip! Ne kadar keskin olursa olsun; bir vuruşta asla kesemezsin, bıçağı hızar gibi birçok kez ileri geri hareket ettirmen lazım. Efeye enseden zarar vermek isteyen birinin o kadar zamanı olmaz zaten. Fesin püskülü, Efenin ensesini korur yani.

Boynuna bağladığı, sizin deyiminizle fulara 'dolak' denir ve bu boynun rüzgârdan etkilenmesini önler.

Gelelim cepkene; o da kalın kumaştan yapılır ve üstü yine vücudu kılıç darbelerinden korumak için, kaytanla sıkı sıkı işlenir.

Cepkenin içine giydikleri yine özel kumaşlardan yapılmış giysiye de 'camadan' denir.

Belindeki kuşak ki; buna Efeler 'şal kuşak' der, Efenin belini dış etkenlerden, saldırılardan korusun diye takılır.

Efe rahat etsin, ata rahatça binip insin diye 'Potur' denilen bol ve kısa bir pantolon giyer.

Ayaklar ve diz arasına giydiği çizmeye benzeyen şeyin adı da 'tozluktur'.

Geldik ayakkabılara; Hiç duydun mu bilmiyorum ama tulumbacı ayakkabısı gibidir ayaklarına giydikleri ayakkabılar. Sağı solu yoktur, ikisi de aynıdır. Malum, ani bir baskın yediklerinde Efenin kalkıp 'Hay Allah! Üleynn! Hangisi sağ, hangisi soldu bu meretin he?' diyecek zamanı olmaz. Kalktıkları gibi ayaklarına geçirirler, sağ sol fark etmez.

-Yeter Tayfun, bak kızmaya başlıyorum, öğlen oldu oğlum!

-Son, Müdürüm şunu da dinlemen lazım; çok ilgini çekecek biliyorum. Beline bağladığı kuşaktaki

silahlığın üzerinde terini silmek için bir mendili vardır Efenin.

Bu mendilde tek oya varsa; Efe nişanlı ama şansını deneyebilirsin. İki oya varsa; Efe evli, treni kaçırdın.

Üç oya varsa; ümidini kes, Efenin çoluk çocuğu var demek.

Son anlattığı çok hoşuma gitmişti, kahkahalarla güldüm.

-Oğlum ne işim olur benim elin eşkiyasıyla ya!

Yerimden kalkıp kolundan çekiştirdim.

-Bu kadar yeter! Verdiğin bilgiler için teşekkür ediyorum, hadi gidiyoruz.

Saygılarımla

Sebahat Karagöz

20 Haziran 2019